

Fakulta
tělesné kultury

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA (magisterská)

Část státní závěrečné zkoušky:	Rekreologie
Studijní program:	Tělesná výchova a sport
Studijní obory:	Aplikované pohybové aktivity Rekreologie

Cílem státní závěrečné zkoušky je prokázat úroveň kompetencí studenta (analýza a syntéza poznatků, řešení problémů, odborná komunikace, celkové odborné vystupování). Smyslem SZZ je zjistit celkový přehled a orientaci studenta v dané problematice v souvislostech, vzájemných vztazích a mezipředmětových vazbách. Pro SZZ není rozhodující znalost konkrétních detailů nýbrž pochopení jednotlivých témat v kontextech a vzájemných souvislostech.

1) Tělesná/pohybová kultura jako sociokulturní systém

- podstata systémového přístupu; systém a struktura
- vývoj systému
- podstata tělesné/pohybové kultury a její charakteristika
- pohybová a tělocvičná rekreace

2) Tělesná/pohybová kultura v životním stylu

- životní styl, životní způsob, rekreace
- optimalizace pohybového režimu
- role pohybové a tělocvičné rekreace
- cíle a prostředky práce rekreologa, role pohybové (tělocvičné) aktivity

3) Vymezení rekreologie v systému společenských věd

- význam a role multidisciplinárního přístupu v práci rekreologa (pohled pedagogický, sociologický, psychologický)
- zařazení rekreologie v kontextu a systému společenských věd
- odpočinek, osobnostní rozvoj a zdraví a jejich průnik do rekreačních aktivit

4) Rekreologie jako kinantropologický obor

- kinantropologie v ČR a ve světě
- role rekreologie jako kinantropologické disciplíny
- vazba rekreace a rekreologie, společenské praxe a teoretické (vědecké) reflexe
- rekreologie jako studijní obor a vědní disciplína

5) Problémy vědy a metodologie ve výzkumu v kinantropologii a rekreologii

- metody a druhy výzkumu, kvantitativní a kvalitativní přístup, zpracování dat
- členění vědecké práce
- problematika hypotéz, výzkumných otázek
- aplikace statistických metod

6) Výzkum v rekreologii

- a) výzkumný projekt, jeho struktura
- b) etické aspekty výzkumu
- c) závěrečná výzkumná zpráva (včetně diplomové práce), validita a limity výzkumné studie

7) Pojem rekreace jako základní kategorie rekreologie

- a) obsahová analýza pojmu
- b) členění rekreace podle obsahové zaměřenosti
- c) vazba rekreace na oblasti lidského života

8) Osobnost rekreanta a rekreologa v rekreačním procesu

- a) osobnost jako psychologický termín
- b) problematika zvládnání zátěže, psychické odolnosti
- c) cíle, prostředky a metody práce rekreologa

9) Role rekreace v životním stylu ve vztahu k věkovým obdobím člověka

- a) mladší školní věk (prepuberta)
- b) starší školní věk (puberta)
- c) adolescence
- d) dospělost
- e) stáří

10) Volný čas a jeho disponibilita

- a) obsah pojmů volný čas a disponibilní čas, jejich význam
- b) časovost lidského způsobu bytí a jeho reflexe (Aristotelés, Augustin, Husserl, Heidegger)
- c) funkce volného času a tendence vývoje
- d) role volného času v moderní a postmoderní společnosti

11) Fenomén prožitku a hry v pedagogickém a rekreologickém působení

- a) role prožitku a zkušenosti ve výchově a rekreaci
- b) teorie hry (Huizinga, Caillois, Fink)
- c) prožitek a hra jako prostředek práce rekreologa

12) Antické kořeny smysluplného využití volného času

- a) termín scholé, jeho obsah, potenciální význam v současné edukaci a rekreaci
- b) kalokagathia, areté, agón – význam a smysl starořeckých pojmů v postmoderní době

13) Pohybová rekreace na našem území v 19. a 20. století, vliv historického vývoje na současnost

- a) dílo dr. M. Tyrše, vznik Sokola a jeho rozvoj
- b) vznik a rozvoj dalších tělovýchovných/rekreačních hnutí (skauting, woodcraft, tramping, foglarismus)
- c) soudobé organizační zakotvení pohybové rekreace

14) Stav a tendence vývoje volnočasových aktivit

- a) význam, role a současné trendy v oblasti volnočasových aktivit v kontextu různých diskursů (filosofie, sociologie, rekreologie)
- b) tendence vývoje v současné společnosti ve vztahu k volnému času a rekreaci

15) Podmínky prostředí a jejich význam v rekreaci a jejím řízení

- a) prostředí jako determinanta rekreace
- b) přírodní, kulturní, společenské, historické aspekty prostředí ve vztahu k rekreačním aktivitám

16) Role a význam komunální rekreace ve vztahu k životnímu stylu člověka

- a) pojmy urbanismus – urbanizace
- b) jejich vztah vzhledem k obsahu komunální rekreace
- c) principy a řízení volnočasových aktivit a rekreace na úrovni obcí

17) Rekreace a problém zdraví

- a) definice zdraví podle WHO a jeho případná kritická analýza
- b) strategie podpory pohybové aktivity
- c) zdravotní doporučení ve vztahu k pohybové aktivitě
- d) pohybová aktivita jako prevence vzniku hromadných neinfekčních onemocnění

18) Náboženství a rekreace

- a) role náboženství v soudobé společnosti (sekularizace, ekumenismus) a religionistika
- b) náboženský postoj a jeho vliv na rekreaci
- c) fenomény poutnictví a náboženské turistiky

19) Rodina a rodinná rekreace

- a) současné trendy rodinného soužití
- b) možnosti realizace rodinné rekreace
- c) převažující metody při realizaci pohybové aktivity víkendového charakteru

20) Sociálně-patologické jevy ve společnosti a význam a role rekreologie v jejich řešení

- a) sociálně-patologické jevy ve společnosti a jejich vymezení
- b) role volnočasových aktivit v prevenci sociálně patologických jevů
- c) role rekreologa při tvorbě a realizaci preventivních programů

Doporučená literatura

- Antalík, D. (2005). *Jak srovnávat nesrovnatelné: strategie mezináboženské komparace*. Praha: OIKOYMENH.
- Dohnal, T. a kol. (2009). *Tři dimenze pojmu rekreologie*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Dohnal, T., Hobza, V. a kol. (2007). *Vybrané kapitoly z komunální rekreace: vybrané kapitoly a případové studie pro školu i praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hájek, B., Hofbauer, B., & Pávková, J. (2010). *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova.
- Hodaň, B. (Ed.) (2002). *Volný čas a jeho současné problémy*. Olomouc: Hanex.
- Hodaň, B., Dohnal, T. (2008). *Rekreologie*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Horyna, B., Pavlincová, H. (2001). *Dějiny religionistiky: antologie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- Chráska, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada.
- Jirásek, I. (2005). *Filosofická kinantropologie: setkání filosofie, těla a pohybu*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Jirásek, I. (2007). *Ideové podloží rekreologie*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Kalman, M., Hamřík, Z., & Pavelka, J. (2009). *Podpora pohybové aktivity pro odbornou veřejnost*. Olomouc: ORE institut.
- Kalman, M., Sigmund, E., Sigmundová, D., Hamřík, Z., Beneš, L., Benešová, D., Csémy, L. (2011). *Národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Ouředníček, M., Temelová, J., Macešková, M., Novák, J., Puldová, P., Romportl, D., Chuman, T., Zelendová, S., & Kuncová, I. (2008). *Suburbanizace.cz*. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta.
- Reitmayer, L. (1978). *Přehled vývoje tělesné výchovy na území ČSSR*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Pelikán, J. (2011). *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum.
- Pospíšilová, H. (Ed.) (2010). *Mládež, hodnoty a volný čas*. Olomouc: Hanex.
- Říčan, P. (2010). *Psychologie osobnosti: obor v pohybu*. Praha: Grada.
- Sallis, J. F., & Kerr, J. (2006). Physical activity and the built environment. *President's Council on Physical Fitness and Sports Research Digest*, 7(4), 1-8.
- Sallis, J. F., Cervero, R. B., Ascher, W., Henderson, K. A., Kraft, M. K., & Kerr, J. (2006). An ecological approach to creating active living communities. *Annual Review of Public Health*, 27, 297-322.
- Smékal, V. (2009). *Pozvání do psychologie osobnosti: člověk v zrcadle vědomí a jednání*. Brno: Barrister & Principal.
- Štampach, I. O. (2010). *Na nových stezkách ducha: přehled a analýza současné religiozity*. Praha: Vyšehrad.
- Ústí nad Labem (2006). *Projekt zdravé město Ústí nad Labem*. Ústí nad Labem: Magistrát města Ústí nad Labem. (http://www.usti-nad-labem.cz/files/Zdrave-mesto_Plan-zdravi-a-kvality-zivota_2011.doc) (http://www.usti-nad-labem.cz/files/Zdrave-mesto_Strategie-rozvoje-mesta-Usti-nad-Labem-do-roku-2015.pdf)
- Verdon, J. (2003). *Volný čas ve středověku*. Praha: Vyšehrad.